ELEMENTS OF LANGUAGE ECONOMY IN ROMANIAN AND SPANISH SOCIAL MEDIA

Silvia Popovici
PhD Student, "Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract: The present paper focuses on the illustration of the principle of economy in language as it is applied to the communication on different Romanian and Spanish socio-mediatic networking sites with a view to pointing out the good management of the resources offered by the language and the technical constraints specific to social media software programmes. The main aspects under discussion are linked to the way in which the message is conveyed at graphemic, lexical and syntactic levels in order to get the right balance between the natural need of least effort and and the effectiveness of mediated communication, and to reveal to what extent the strategies used by the speaker-writer affect the meaning of the message.

Keywords: economy in language, computer mediated communication, effectiveness, abbreviations, clipping, blends, composition.

Comunicarea digitalizată, în calitatea sa de comunicare mediată de mijloace electronice, anulează convențiile comunicării directe, față în față și, implicit, dihotomia comunicare scrisă – comunicare orală, ajungând să se constituie ca o formă mixtă sau „hibridă"[1] între forma scrisă și cea orală a comunicării. Cu alte cuvinte, este o realizare scrisă a conversației orale și, totodată, o nouă formă de fixare în scris a limbii vii, autentice, ceea ce-l face pe I. Milică să afirme că „sub influența comunicării prin intermediul Internetului, configurația stilistică a limbii ar putea înregistra noi variante ale stilurilor informale"[2]. Așadar, comunicarea trece dincolo de barierele normei și îmbracă forme inedite bazate pe libertate de expresie, atât la nivelul formei, cât și al conținutului.

Conceptul de economie în limbaj sau „al minimului efort", a fost aplicat pentru prima dată pe un studiu lingvistic de către G.K. Zipf[3] și a fost ulterior dezvoltat de A. Martinet și de L. Hielmslev. În Dicționarul de Științe ale Limbii se subliniază faptul că este un „concept împrumutat în lingvistică din teoria informației, unde se referă la tendința de a folosi o cantitate cât mai mică de simboluri pentru a transmite integral o cantitate de informație"[4]. De asemenea, E. Coșeriu se referă la „economia în limbă" ca la tendința vorbitorului de a exprima numai ceea ce este necesar[5].

[1] Viorica Molea, *O nouă formă de comunicare în spațiul virtual: oralitatea digitală*, în „Limba română", Nr. 5-6, anul XXVII, 2017, p. 56.
[2]Ion Milică, *Expresivitatea argoului*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2009, p.166.
[3] În George Kinsley Zipf, *Human Behaviour and the Principle of Least Effort: An Introduction to Human Ecology* (1949). Informație disponibilă pe URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Principle_of_least_effort.html, la 10.10.2018.
[4] Angela Bidu Vrânceanu *et alii*., *Dicționar de științe ale limbii*, Editura Nemira, 2005, p. 191.
[5]Eugen Coșeriu, *Introducere în lingvistică*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1995, p.88.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

Andrei Sebastian Stipiuc[6] este de părere că ceea ce primează în era informațională în relație cu comunicarea este cantitatea acesteia și mai puțin calitatea. După cum vom arăta în prezentul studiu, elementele economiei de limbaj prezente în comunicarea în spațiile virtuale române și spaniole derivă din necesitatea de a spune mult în cât mai puține cuvinte sau semne grafice, prin urmare acestea se contituie în strategii de comprimare a mesajului la nivel scriptural, la nivel lexical și la nivel sintactic.

1. Elemente ale economiei de limbaj la nivel scriptural

La nivelul ortografierii, limbajul comunicării digitalizate se conturează ca un limbaj creativ care valorifică fondul existent, însă pe care îl reconfigurează dându-i o formă inedită prin utilizarea abrevierilor sau siglelor după modelul elementelor anglofone (preluate din limbajul jocurilor) cu care alternează. Trunchierea, abrevierea sau siglarea reprezintă procedee conștiente de scriere[7] care respectă principiul economiei de spațiu în schimburile verbale alternative dintre emițător și receptor și prezintă avantajul de a comprima exprimarea la maximum în vederea reducerii decalajelor de timp dintre vorbire și scriere. Modificările cuvintelor sau expresiilor de bază se realizează prin *scurtări* și prin *substituții*.

1.1.Scurtări aleatorii ale cuvintelor: abrevierea, siglarea și trunchierea

Abrevierile grafice ale cuvintelor se produc prin suprimarea aleatorie a unor secvențe de litere ale acestora, prin (1)*apocopă*, (2)*sincopă* și (3)*afereză*.

(1)Apocopa este suprimarea segmentului final, a segementelor finale ale unui cuvânt sau ale unei sintagme, ceea ce rămâne fiind litera inițială sau un segment inițial.

Exemple de cuvinte abreviate prin apocopă[8] sunt: *f < f[oarte]*, *sp < spune / Sp[ania]*, *sf < sf[ârșit]/s[cience]-f[iction]*, *sc < șc[oală]/sc[uze]*, *st < șt[iu]/șt[ii]*, *fr < fr[umos]/fr[ate]/fr[ancez]*, *ob < ob[ligatoriu]/ob[iect]*, *act < act[ivitate]*, *ans < ans[amblu]*, *max < max[imum]*, cu precizarea că ele se descifrează numai în context. Exemple de sintagme, inclusiv locuțiuni sunt: *cp < c[el] p[uțin]*, *dpdv < d[in] p[unct] d[e] v[edere]*, *pdop < p[e] d[e] o p[arte]*, *pdap < p[e] d[e] a[ltă] p[arte]*, *ac < anul curent*, *ff < f[oarte] f[rumoasă]/f[oarte] f[ericit]*, *fs < f[oarte] s[exi]*.La acestea se adaugă formulări clișeizate de tipul *BVM < b[ărbatul] v[ieții] m[ele]*, *OVIC < o[chii] v[ăd], i[nima] c[ere]*. Alte exemple sunt abrevieri formate din inițialele cuvintelor din cadrul unui enunț precum: rom. *cf < C[e] (mai) f[aci], bd < B[ună] d[imineața]*, *bs < B[ine] (de) ș[tiut]*, *cp < C[u] p[lăcere]*, *hp < H[ai]*, *p[a]*!, *pb*! *< P[oftă] b[ună]*!, *pm < P[e] m[âine]*, *pc < P[entru] c[e]*?, *fa < (E) f[oarte] a[devărat]*, *tf < T[are] f[rumos]*!, *cpl < c[u] pl[ăcere]*, *vaimm < Vai [de] m[ama] m[ea]*!, *vnmsvb < V[i]n m[âine] s[ă] v[or]b[im]* sau sp. *tq < t[e] q[uiero]*.

(2)*Sincopa* reprezintă eliminarea unei litere sau a unor secvențe de litere, continue sau discontinue, din interiorul unui cuvânt simplu sau compus, ca în: *cd < c[ân]d*, *cm < c[u]m*, *dc < d[ra]c*, *cr < c[u]r*, *fd < f[un]d*, *drg < dr[a]g*, *nrml < n[o]rm[a]l*, *psto < p[roa]sto*, *scmp < sc[u]mp*.

(3) *Afereza* apare mult mai rar și este reprezentată de suprimarea unei litere/grup de litere din interiorul corpului grafic al unui cuvânt, ca în exemplele: *re*! < [*saluta]re*, *mik* < [*ni]mic*.

---

[6] Andrei Sebastian Stipiuc, *Cum scriem pe Facebook. Limba textelor produse de utilizatorii români ai rețelei sociale*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2016, p.158-159.

[7] Ionuț Pomian, *Stilul funcțional electronic*, în „Dacoromania”, Serie nouă, Nr.2, Anul XIV, Cluj-Napoca, 2009, p.141. Autorul articolului vorbește de „accidente fonetice”, ceea ce ar exclude caracterul voluntar al scrierii.

[8] Exemplele ilustrate în acest studiu au fost selectate de pe platforma de socializare Facebook®, dar și din comentariile de pe forumuri și de pe YouTube®, în perioada iunie 2017 – mai 2018.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

În multe cazuri, abrevierile pot fi realizate printr-o *combinație de sincope și apocope*, ca în: rom. *ms < m[er]s[i], pnm < p[a]n[a] m[ea], bv < b[ra]v[o], bf < b[a]f[tă], bn < b[i]n[e], pf < p[er]f[ect]/p[re]f[er]*, tb < *t[re]b[uie], tn < t[i]n[e], drg < d[i]r[i]g[a], vtm < v[ia]ț[a] m[ea], vbp < v[or]b[im în] p[rivat], vrj < vr[ă]j[eală], cmzt < c[u]m z[ici] t[u], dpnd < d[e]p[i]nd[e],* sau sp. *dp < d[es]p[ues]* („după aceea"), *hbl < h[a]bl[amos]* („vorbim") (ca în „Hbl dp!").
Exemple de *combinații de apocopă și afereză* se întâlnesc în: *ub*! < [*te i]ub[esc*]!/[*i]ub[ita mea], vg < v[ă] [ro]g, , ek*? < *Eşti ok?* sau de *apocopă, sincopă și afereză* (la nivel scriptural) apare în: *xd* < [*e]x[traor]d[inar], xlnt < [e]x[ce]l[e]nt.*
Siglele (fr. *sigles*), numite și *inițialisme* (engl. *initialisms*, germ. *Initialwörter*), „sunt forme alternative, grafice și sonore, ale compuselor sau sintagmelor stabile din care provin (și care de multe ori sunt nume proprii). Ele sunt alcătuite din inițialele unităților lexicale principale ale acestora, mai puțin ale uneltelor de legătură și articolelor.[…] Întrucât siglele *pot fi* rostite ca atare, dar pot fi citite și prin pronunțarea integrală a termenilor de la care provin, ele pot ține locul formelor întregi, ca imagini evocatoare, dar sunt capabile și să ia locul acestora; preferința pentru rostirea formei întregi sau a celei scurtate ține de registrul stilistic în care se formează mesajul, de contextul de comunicare și de voința vorbitorilor de a-și transmite mesajul mai mult sau mai puțin concis"[9].
O categorie de sigle cu frecvență mare în *social media* și care fac trimitere explicită la inițialele din care provin, deci care nu au înlocuit definitiv formele lungi originare, sunt denumiri de instituții, partide politice, S.P.P. sau P.S.D., P.N.L. ce se constituie în bază pentru derivate. Astfel, în spațiul public se vorbește de *pesedist* ortografiat și *PSD-ist*, de *penelist/ PNL-ist, peremist/ PRM-ist, pedelist/ PDL-ist, oengist/ ONG-ist*, sp. *ugetero<UGT / U[nión] G[eneral de] T[rabajadores]* (rom. „membru al Uniunii Generale a Muncitorilor"). Cuvinte lexicalizate recent în spaniolă de la sigle sunt *pyme*, care s-a format din *pequeña y mediana empresa* (rom. „firmă încadrată în categoria celor mici și mijlocii"), *grapo* < (*miembro de los) G[rupos] (de) R[esistencia] A[ntifascista] P[rimero] (de) O[ctubre]* (rom. „membru al Grupărilor de Rezistență Antifascistă „1 octombrie""), *geo*< (*miembro del) G[rupo] E[special] (de) O[peraciones]*(rom. „membru al Grupului de Operațiuni Speciale"), sau *renfe*< (*La) Re[d] N[acional] (de) Fe[rrocarriles Españoles]* (rom. „Rețeaua de Căi Ferate Spaniole"), *ovni*< *o[bjeto]v[olante] n[o] i[dentificado]*(rom. „OZN"), *(el) ave < (el tren de) A[lta] V[elocidad] E[spañola]* (rom. „tren de mare viteză")[10].
Interesant este că unele sigle, odată adoptate în forma grafică originară și-au schimbat, datorită uzului frecvent, referentul. Este și exemplul lui *SMS* < engl. *S[hort] M[essage] S[ervice]*, care nu mai face referirie astăzi la „serviciul de mesaje scurte", ci este utilizat cu sensul de „mesaj scurt de text".
Trunchierea este un procedeu de formare a cuvintelor care are la bază reducerea corpului grafic și sonor al cuvintelor, descriind unități pe deplin lexicalizate care aparțin, de regulă limbajului familiar și argotic. Ca și abrevierile grafice, cuvintele trunchiate sunt formate prin suprimarea aleatorie a unei secvențe continue lipsite de semnificație din baza lor lexicală, care poate fi un cuvânt *prof<prof[esor]* sau o sintagmă *mate-info < mate[matică]-info[rmatică]*. Secvența trunchiată ajunge să fie ea însăși purtătoare de informație semantică, iar înțelegerea sensului se face prin raportare la un anumit context sau o realitate cunoscută de ambii actanți ai comunicării. Fiind unitate lexicală de sine-stătătoare, cuvântul format prin trunchiere poate fi utilizat ca orice

[9] E. Suciu, *Condensarea lexico-semantică*, Editura Institutul European, Iași, 2009 p. 52.
[10] Ileana Scipione, *Lengua española contemporánea*. *Lexicología*, Editura Fundației România de mâine, București, 2004, p.31.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

cuvânt flexibil, păstrând, de regulă, genul gramatical al bazei de la care provine, uneori cu ajutorul unei vocale care se adaugă la final. Este elocvent în acest sens exemplul cuvântului românesc format prin trunchiere *prof* cu varianta feminină *profă*, unde diferențierea de gen este făcută cu ajutorul vocalei enclitice *–ă*), însă regula nu se aplică pentru același cuvânt în limba spaniolă, și anume *profe*, care provine prin trunchiere de la *profesora* sau *profesor*. Totuși, în cazul cuvântului *porno*, în spaniolă cuvântul format prin trunchiere este de genul masculin *el porno*, chiar dacă provine de la femininul *la pornografía*.

Alte exemple de condensare sunt și rom. *mate< mate[matică], bio < bio[logie], socio < socio-[umane]* (ca în „Sunt elev la socio."), *filo<filo[logie]*,sp. *súper < super[mercado]* (ca în „Voy al súper", rom. „Merg la supermarket")care aparțin limbajului familiar al tinerilor, precum și cele care au invadat rețelele de socializare, cum ar fi rom. *sal < sal[ut]*, *mulțu < mulțu[mesc]*, *frumu<fumu[șică]* (ca în „Ești o frumu!") sau sp. *boli< bolí[grafo]* (rom. pix), *bici < bici[cleta], poli < poli[cía], cole < cole[gio]* (rom. „școală generală"), *insti < insti[tuto]* (rom. „liceu"), *uni < uni[versidad], disco < disco[teca], peli < pelí[cula]* (rom. „film artistic"), *comp / compi* (ortografiat și *qompi*) <*compa[ñero/a*] (rom. „coleg de serviciu"), *chuche<chuche[ría]* (rom. „bomboană"), *cumple<cumple[años]* (rom. „zi de naștere") și nume de persoane *Fran / Francis < Fran[cisco]/ Francis[co], Nando/Fer < [Fer]nando/Fer[nando]*.

Trunchierea se realizează, la fel ca abrevierea, prin apocopă (rom. prof < *prof[esor], moto < moto[cicleta])*, prin aferează (*blog< [we]blog, bus < [omni]bus*) sau, mai rar, prin sincopă (*Frisco < [San] Fr[anc]isco,* denumire familiară a orașului San Francisco).

De regulă, trunchierea se realizează în cazul cuvintelor lungi, dând loc formării de cuvinte din registrul colocvial sau afectiv și care apare frecvent în limbajul infantil sau al adulților care se adresează copiilor. Însă, poate servi drept instrument ludic și parodic, în special în cazul trunchierii numelor unor personalități politice, cum ar fi *Băse< Băse[scu]* sau *Grobi < Gorb[aciov]*.

Trunchierea se aseamănă cu *condensarea* prin aceea că, în cazul acesteia din urmă, fragmentul omis sau cel menținut reprezintă un cuvânt sau un element de compunere recunoscut imediat de vorbitori/cititori ca în exemplele *homo < homo[sexual], sp. hetero < hetero[sexual]*.

Trunchierea, deși trunchiere aleatorie care nu respectă întotdeauna diviziunea silabică, stă la baza formării *cuvintelor-valiză* sau a *cuvintelor telescopate* (fr. *mots-valise*, engl. *portmanteaux* sau *blended words* ori *blends*, sp. *palabra-maleta*).

1.2. Substituțiile

În ceea ce privește *substituțiile*, comunicarea digitalizată, având un caracter scriptural evident, ne oferă o largă varietate de posibilități, toate fiind folosite în scop ludic sau ca elemente de jargon juvenil. Simbolurile de orice fel (cum ar fi @, $, &, sau #) sunt forme grafice standardizate la nivel internațional și, în conversațiile online, ajung să înlocuiască litere sau grupuri de litere, uneori chiar cuvinte, tocmai din motive de economie de limbaj la nivel grafic, dar și pentru a face cuvintele memorabile, ca în situația pseudonimelor sau *nickname*-urilor alese de utilizatori pe unele rețele.

De exemplu, simbolul @ < engl. *at* („pe"), citit în română „a rond" datorită formei sale grafice și în spaniolă „arroba" datorită omografiei cu unitatea portugheză și spaniolă de măsură pentru greutate sau volum[11], este folosit astăzi cu precădere în adresele de e-mail pentru a indica

[11] Cuvântul *arroba* își are originile în cuvântul arab *ar-rub* (الربع) sau „sfert", care desemna a patra parte a unui chintal, ceea ce reprezenta încărcătura pe care un catâr o putea duce. Informație disponibilă pe URL: http://www.en.wikipedia.org./wiki/Arroba.html, la 19.02.2018.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

domeniul pe care este înregistrată adresa, dar și în numele de utilizator al unei rețele de jocuri sau de socializare.

Pe rețelele de socializare sau în cadrul numelor de utilizator, simbolul @ fie înlocuiește litera „a", fie grupul de litere „at", prin asociere cu pronunțarea lui în limba engleză, ca în: *Cr@zy* < engl. *crazy* („nebunatic/ă") sau cuvinte autohtone ortografiate *f@tă* < f**at**ă, *fr@te* < fr**at**e sau băi@ < băi**at.** În spaniolă, semnul @ apare scris în mediile online în cadrul unor cuvinte precum *ciudadan**@**s* pentru a exprima scriptic ambivalența formală de gen, iar cuvântul, care poate fi citit *ciudadan**o**s* sau *ciudadan**a**s*, reduce numărul formațiilor lexicale în cadrul adresării directe a locutorului. Alte simboluri sunt cele pentru desemnarea monedelor, cum ar fi $ < „dolari", £ < „lire sterline" sau € < „euro" folosite pentru substituirea cuvântului *bani*, dar și pentru precizarea proveniență lor. Un simbol folosit de utilizatorii rețelei *Twitter*® și doar de curând la noi, datorită evenimentelor nefericite de la clubul Colectiv din 30 octombrie 2015 (#COLECTIV), este semnul #, cunoscut în literatura muzicală ca „diez" sau, mai nou, ca *haştag* < engl. „hashtag"[12], prin schimbarea semnificației. În exemplul b# < be**ton**, simbolul, deși având conotații muzicale, își schimbă semnificația în *ton* în mod artificial și analogic, ajungând să înlocuiască o silabă.

Alte simboluri utilizate pe rețelele de socializare sunt cele matematice precum : „+", în loc de conjuncția coordonatoare „și" , „ – ", pentru „fără" sau „>" („mai mare decât") care este utilizat cu sensul „spre" sau „la ieșirea spre", prin analogie cu forma unui vârf de săgeată, ca în *NvdMU>T < N[e] v[e]d[em] [la] M[etroul] [de la] U[niversitate], ieșirea înspre T[eatru]*, mesaj care combină abrevierea cu substituția și cu elipsa.

Simbolurile matematice sunt utilizate și în scrierea în limba spaniolă, prin substituirea lui „+" cu „más" (rom. „plus", „și", „mai"), ca în exemplul *+feliz k nunca < más feliz que nunca* (rom. „ mai fericit ca niciodată"), a lui „-" cu „menos" (rom. „minus", „fără"), a lui „=" cu „igual / igualmente" (rom. „la fel"), sau a lui „X" (semnul înmulțirii) cu „por" („pentru"), dar și prin analogie grafică cu „per" sau „par", ca în exemplele *X tu culpa < por tu culpa* (rom. „din vina ta"), *Xo < pero* (rom. „dar"), *Xa < para* (rom. „pentru") sau *Xk < porque / por qué* (rom. „deoarece, pentru că" / „de ce?").

Substituția la nivelul unităților lexicale poate avea loc și prin utilizarea cifrelor, atât ca fenomen de condensare a numeralului la cifra care îl reprezintă ca în exemplul rom. *TFK 1 FLM < T[e] f[a]c **un** f[i]lm?,* sp. *1bst < un besito* (rom. „un sărut"), cât și ca grup de litere, ca în exemplul *E destul d c8 să priceapă...,* (*c8 < c**opt***) după modelul cuvintelor englezești din scrierea *leet*[13], cu precizarea că acest tip de scriere folosește substituția literelor cu cifrele pe baza analogiilor de formă grafică dintre acestea, ca în *DiSTuRb3d 4 3v3r* < engl. *Disturbed for ever* („deranjat mereu") . Mai mult, substituția se produce și prin analogie cu forma sonoră a cifrei din limba engleză, precum în *2dor < Tudor* sau *22ror < tuturor*, unde grupul de sunete „tu" din limba română este omofonul cuvântului „two" din limba engleză (rom. „doi"). Cea mai abstractă formă de substituție este cea a cifrării, a înlocuirii literelor cu numărul de litere din cuvântul de la care

[12]Un *hashtag* este un cuvânt sau o frază, precedate de semnul #. Este o modalitate de a înștiința prin etichetarea tipului de conținut. Cuvintele care apar în mesajele de blogging și rețele de socializare precum Facebook®, Twitter®, Google+® sau Instagram® pot fi etichetate prin inserarea semnului # în fața lor, fie că apar într-o propoziție sau sunt anexate acesteia. Informație disponibilă pe URL: https://www.ro.wikipedia.org/wiki/Hashtag.html, la 19.02.2018.

[13] V. Ewa Jonsson, *Conversational Writing. A Multidimensional Study of Synchronous and Supersynchronous Computer-Mediated-Communication*, Peter Lang Editions, Frankfurt am Main, 2015, p. 174.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

provine, ca în exemplul internaționalizat *143 < I Love You*, unde *I* (rom. „eu") e format dintr-o literă, *Love* (rom. „iubesc"), din patru litere, respectiv *You* (rom. „te"), din trei litere.
Un tip de substituție folosit frecvent, care poate fi considerat în egală măsură și un tip de condensare grafică, este cazul grafemului *k*, utilizat în scrierea mesajelor din spațiul virtual pentru a substitui grupurile de litere „ca", „că", „co", dar și „che" sau „chi", ca în exemplele: rom. *înkz k < în **ca**z **că**, rdkl < ridi**co**l* sau *kestii < **ch**estii, , aks < a**ca**să* etc.. Fenomenul este foarte prezent și în limba spaniolă, unde același grafem *k* substituie grupul de litere „que" sau „co", ca în SK < es que (rom. „adică, vreau să spun"), km < como (rom. „cum"), sau chiar cuvinte, ca în *Tkm < Te quiero mucho* (rom. „te iubesc mult").
Recent, în sistemul internațional, grafemul *k* a început să înlocuiască numeralul 1000 (o mie) pentru a desemna numărul vizualizărilor pe *YouTube*® (sau ca unitate de măsurare a numărului de *like*-uri) și a ajuns să fie folosit în scrierea anilor, ca în *Promoția 2k17 < Promoția 2017*.
Substituția poate avea loc și la nivel sintactic, prin înlocuirea unei întrebări, ca de exemplu *Ce faci?* / *Cum așa?* / *De ce?*/ *Ești?*/ *Ce vrei să spui?* / *Unde?* cu semnul întrebării (*?*), sau al unei exclamații de tipul *Ai grijă!* / *Ciudat!* cu semnul exclamării (*!*), cu precizarea că sensul acestora se activează exclusiv la nivelul contextului verbal și situațional.
Un alt exemplu de substituție este folosirea emoticoanelor, mărci ale comunicării scripturale pe rețelele virtuale de socializare întrucât transmit informații referitoare la atitudinea sau emoțiile emițătorului sau pot substitui chiar cuvinte, expresii sau chiar enunțuri întregi atunci când sugerează, prin forma iconică, obiecte, oameni, aspectul fizic, animale sau activități și por apărea în text în mod independent sau însoțind un enunț.

2. Elemente ale economiei de limbaj la nivel lexical

La nivel lexical, economia de limbaj se realizează prin compunere cu afixoide sau prin compunere bazată pe trunchiere, și prin folosirea cuvintelor-umbrelă sau a anglicismelor care sunt mai sintetice în comparație cu echivalentele din limba receptoare sau limba de comunicare.

2.1. Cuvintele telescopate

Trunchierea stă la baza formării *cuvintelor-valiză* sau a *cuvintelor telescopate* (fr. *mots-valise*, engl. *portmanteaux* sau *blended words* ori *blends*, sp. *palabra-maleta*), care sunt definite drept „compuse hibride create prin combinarea a două cuvinte trunchiate, care contribuie la formarea unei noi unități lexicale, primul cu secvența sa inițială, iar celălalt cu secvența sa finală".[14] Noua unitate lexicală are forma unui cuvânt, însă nu dobândește o semnificație nouă, ci însumează sensurile cuvintelor de la care s-a format.
În ceea ce privește forma cuvintelor telescopate, multe din acestea conțin o secvență comună care se menține și care se consideră că a favorizat fuzionarea, ca în *s**ex**pert (<s**ex** + **ex**pert)*, în timp ce altele au eliminat o secvență grafică pentru a se putea combina, ca în stresiune < str**es** + (s)**es**iune. Totuși, noile creații prin telescopare sunt, în majoritatea lor, formații lexicale pasagere, iar decodarea sensului acestora se face prin raportare la realitățile contextuale sau la contextualitatea cunoscută și/sau experimentată de actanții comunicării. Odată cu înțelegerea semnificației noii unități lexicale formate prin trunchiere și telescopare se produce și o înțelegere a motivației care a stat la baza formării ei, înțeleasă ca joc de cuvinte *ad hoc* creat în scop ludico-expresiv sau chiar defăimător.
Limbajul utilizatorilor rețelelor sociale abundă în cuvinte telescopate folosite în exprimarea curentă, cuvinte ce nu fac altceva decât să sublinieze caracterul ludic și expresivitatea uneori exacerbată a exprimării pe platformele sociale: *stresiune < stres + sesiune*, *tembelizor < tembel +*

[14] Emil Suciu, *op.cit*., p.73.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

televizor, trisperat < trist + disperat, imbeligent < imbecil + inteligent, telectual < televizor + intelectual, combinatozaur < combinator + brontozaur, vanghelion < Vanghelie + revelion etc..

2.2.Compusele cu afixoide

Afixoidele sunt rezultatul trunchierii unor cuvinte de sine-stătătoare care s-au convertit ulterior în element de compunere și care, datorită semnificatului noii unități lexicale, care de asemenea însumează semnificații cuvintelor/ fragmentelor de cuvinte constitutive, sunt ilustrative pentru exemplificarea economiei de limbaj. Neoafixoidele cele mai productive sunt:

Prefixoidele: ciber-: *ciberespacio*, *cibernauta*, *cibersex*; cine-: *cineclub*, *cinefórum*; e- (< engl. *electronic*): *e-mail*, *e-book*, *e-libro*, *e-negocios*, *e-correo*, *e-comercio*; eco- : *ecoturism*, *eco-școală*; euro- (< *Europa*, *moneda euro*): *euroconversor*, *euromonedero*, *eurozona*, *Eurogrupo*, *eurobolsa*, *eurocomisario*, *eurodiputado*, *euroescéptico*, *eurotúnel*, *euroejercito*; foto-: *fotonovela*, *fotogénico*, *fotosensibil*; info- (< engl. *information*): *infonauta, infotrafic*; narco: *narcoterrorismo*, *narcotraficante*; tele- : *telenovela*, *teleserie*, *telegénico*; wiki- (< cuvânt de origine hawaiană, cu semnificația „rapid”): *wikipedia*, *wikitexto*, *wikifirma*, *wikicionario*, *wikilengua* (cuvânt promovat recent de La Fundación del Español Urgente)[15].

Sufixoidele: -landia (cu sensul de „loc de”, preluat de la terminațiile toponimice precum *Islandia*, *Groenlandia*, *Finlandia*): *burolandia*, *cinelandia*, *facilandia*, *fotolandia*, *gringolandia*, *pactilandia*, *yanquilandia*, *yupilandia*, *zumolandia*; -mania/-manía: *cinemanía*, *agiptomanía*, *futbolmanía*, *internetmanía*; -naut / -náuta (< *astronaut*): *infornaut*, *infonáuta*, *internaut*, *internáuta*, *popnaut*, *alcoolnaut*; -orexia (formant cult de origine grecească, preluat de la *anorexia* – „lipsă anormală de poftă de mâncare”): *tanorexia* („dependență de bronz”), *tanoréxico*, *vigorexia* („afecțiune de natură psihologică relaționată cu obsesia pentru un corp perfect”), *megarexa* (antonim pentru anorexia), *ortorexia* („obsesie pentru o alimentație sănătoasă”), *ortoréxico*, *lujorexia* („ obsesie pentru lux”); -sfera / -esfera**:** infoesfera, blogosfera, blogoesfera; -shima/-șima (preluat din Hiroshima): Euroshima, Ceaușima[16];

2.3.Anglicismele ca substitut economic

În cadrul comunicării pe rețelele de socializare, dar și în limbajul cotidian, anglicismele sunt tot mai prezente, unele fiind folosite cu scopul de a scurta comunicarea, datorită caracterului sintetic al acestora. De exemplu, *OK*, înlocuiește cu succes sintagme precum „de acord, bine, în regulă”, iar elementele de jargon socio-mediatic precum *a posta* în loc de „a publica un material pe una din rețelele de socializare”, *a spama* pe cineva, în loc de „a-i interzice accesul la conversație” (provine din jargonul gamerilor) sunt, de asemenea, preferate în locul sintagmelor sau construcțiilor sintactice echivalente.

2.4.Cuvintele-umbrelă

Cuvintele-umbrelă, sunt numite de F. Dimitrescu și *vicaria*[17], pe de o parte, pentru faptul că pot umple un gol lexical sau acoperi un vag referențial și pe de alta, pentru că se raportează la mai mulți referenți posibili. A. Ștefănescu le definește ca „lexeme cu un semantism vag”[18], ale căror referenți nu pot fi identificați cu precizie, ceea ce face ca sensul lor să fie decodat de către receptor și adaptat la realitățile la care acesta se raportează. Cuvinte-umbrelă, mai ales din cele aparținând registrului familiar și colocvial de tipul: *chestie*, *problemă*, *față*, *treabă*, *gen*, *de genul*

[15] Manuel Casado Velarde, *La innovación léxica en el español actual*, Editorial Síntesis, Madrid, 2017, p. 59.
[16]Florica Dimitrescu, *Un sufixoid nou și rar: -șima*, în „Limbă și literatură”, vol. I-II, București, 2000, p.25-27.
[17]*Apud* Adriana Ștefănescu, *Caracteristici ale limbajului vag în jargonul informaticii*, în, „Aspecte ale dinamicii limbii române actuale”, Gabriela Pană Dindelegan (coord.), Editura Universității din București, București, 2002, p.273.
[18]*Ibidem*, p.274.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

(substantive), *tare*, *epic*, *viral* (adjective) etc. sunt foarte des întâlnite în vorbirea curentă, dar și pe rețelele de socializare, vagul semantic fiind strâns legat de economia de limbaj.

3. Elemente ale economiei de limbaj la nivel sintactic

La nivel sintactic, economia de limbaj este puțin reprezentată și se realizează cu ajutorul structurilor sintactice eliptice. Un exemplu potrivit în acest sunt structurile cauzale de tipul: *pentru că + substantiv*: *Pentru că soare, pentru că vacanță*., *Pentru că pensionari*.[19]

Concluzii

În cadrul comunicării digitalizate, forma lingvistică pe care o îmbracă mesajul transmis către receptor(i) depinde de limitele impuse de mediul tehnic în care acest tip de comunicare funcționează. Limba utilizată este tastată, așadar toate convențiile unei conversații față în față sunt transpuse grafic prin îmbinarea literelor în cuvinte, a semnelor de punctuație, a simbolurilor sau a cifrelor. Accentul se pune pe viteză, pe dorința de a transmite cât mai multe informații în cât mai puține cuvinte, ajungându-se, de multe ori, la o comprimare excesivă a mijloacelor lingvistice de care dispune comunicarea.

În comunicarea pe platformele de socializare și, în general, în comunicarea mediată de calculator, economia de limbaj, manifestată la nivel scriptural, dar și lexical și sintactic, este nu numai o tendință, ci și o necesitate de a face față constrângerilor tehnice ale mediului digital la care se apelează.

BIBLIOGRAPHY

- BIDU-VRÂNCEANU, Angela *et alii*., *Dicționar de științe ale limbii*, Editura Nemira, 2005.
- CRYSTAL, David, *Language and the Internet*, Cambridge University Press, 2004.
- CRYSTAL, David, *Internet Linguistics: A Student Guide*, Routledge, London, 2011.
- DUMITRESCU, Florica (coord.), *Dicționar de cuvinte recente*, Ediția a III-a, Editura Logos, București, 2013.
- GRAUR, Evelina, *Tehnici de comunicare*, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2001.
- JONSSON, Ewa, *Conversational Writing. A Multidimensional Study of Synchronous and Supersynchronous Computer-Mediated-Communication*, Peter Lang Editions, Frankfurt am Main, 2015
- MOLEA, Viorica, *O nouă formă de comunicare în spațiul virtual: oralitatea digitală*, în „Limba română”, Nr. 5-6, anul XXVII, 2017.
- PANĂ DINDELEGAN, Gabriela (coord.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, Editura Universității din București, București, 2002.
- POMIAN, Ionuț, *Stilul funcțional electronic*, în „Dacoromania”, Serie nouă, Nr.2, Anul XIV, Cluj-Napoca, 2009.
- STIPIUC, Andrei Sebastian, *Cum scriem pe Facebook. Limba textelor produse de utilizatorii români ai rețelei sociale*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2016.
- SUCIU, Emil, *Condensarea lexico-semantică*, Editura Institutul European, Iași, 2009.
- ZAFIU, Rodica, ȘTEFĂNESCU, Adriana (ed.), *LIMBA ROMÂNĂ. Direcții actuale în cercetarea lingvistică*, Editura Universității din București, București, 2012.

Surse web:

[19]Andrei Sebastian Stipiuc, *op. cit*., p. 209 – 252.

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)

- https://www.ro.wikipedia.org/wiki/Hashtag.html
- http://www.en.wikipedia.org./wiki/Arroba.html
- https://en.wikipedia.org/wiki/Principle_of_least_effort.html

BDD-V5184 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 05:09:49 UTC)